СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 235. Джерзі Сити, Н. Дж., субота, 11-го жовтня 1941. No. 235. Jersey City, N. J., Saturday, October 11, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПОМАГАТИМУТЬ СОВЄТАМ БЕЗ ОГЛЯДУ НА ПЕРЕМОГИ ГІТЛЄРА

ВАШИНҐТОН. — Хоч німці заповідають бундючно „кінець червоної армії", то в Вашинґтоні думають про це інакше й рішені за всяку ціну помагати Сталінови продовжувати дальшу боротьбу. Америка приготовляє велику програму допомоги СССР, яка включає доставу повзів, літаків та інших воєнних матеріялів. Американські урядові чинники найбільше зажурені тим, куди доставляти згадані матеріяли, бо якщо німці захоплять Донецький Басейн, вони перервуть звязок Росії та зовнішним світом через Іран. Остає одинокий шлях через Владивосток і Сибір, одначе він дуже непрактичний, бо довгий. Вашинґтон не має потвердження, що совєтський уряд опустив Москву, як про це подали німці. Одначе, колиб це сталося, то й це не буде несподіванням, бо вже й так більша частина комісарятів давно урядує в інших містах СССР. З огляду на критичне положення під Москвою, стає загадочним, чи американський амбасадор в Москві, Лоренс Стейнґардт, остане там далі, чи поверне до Злучених Держав, як це було в його пляні ще перед кількома днями. Американська диплъоматична місія на чолі з А. Гариманом, вернула вже з Москви до Лондону. На її думку, совєтська армія зможе видержати нову офензиву Гітлера.

РУЗВЕЛТ ДОМАГАЄТЬСЯ НЕГАЙНОГО УЗБРОЄННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт вислав до Конґресу спеціяльне послання, в якому зажадав дозволу на негайне узброєння американських торговельних кораблів. Каже, що Америка має до діла з „модерними піратами", які нищать безборонні кораблі без найменшої перестороги. Президент заявив, що Америка сама мусить подбати про безпеку та цілість своїх кораблів та своїх горожан. Він спеціяльно поручував Конґресови уневажнення 6. секції Невтральностевого Закону, яка забороняє узброювати американські торговельні кораблі. Узброєння тих кораблів, говорив президент, „є справою наглої конечности [illegible] найбільшого поспіху". Президент Рузвелт не домагався зміни секцій 2. і 3. цього закону, які забороняють американським кораблям входити до пристаней воюючих країв.

РЕАКЦІЯ В КОНҐРЕСОВИХ КОЛАХ

ВАШИНҐТОН. — Прихильна реакція серед провідних ґруп Конґресу вказує, що домагання президента Рузвелта щодо узброєння торговельних кораблів перейде напевно в обох палатах. Сенатор Барклі, провідник про-урядової більшости в сенаті, спікер Рейборн і др. висказалися за таку зміну; знова такі ізоляціоністи як Фиш, Мартін і Най заявилися проти узброєння кораблів, бо на їх думку це є простий крок до війни.

ЗАБОРОНЯЮТЬ БУДУВАТИ НЕПОТРІБНІ БУДИНКИ.

ВАШИНҐТОН. — Щоб зміцнити розгін розбудови краєвої оборони, СПАБ („Суплай, Прайоритіс енд Алокейшенс Борд") заборонив починати будову будьяких приватних чи публичних будинків, які не є „конечними". Мотиви такої заборони пояснюється тим, що Америка потребує тепер до своєї оборони великої маси всяких матеріялів, головно заліза, тому вона не хоче витрачувати їх на будування будинків. Та заборона відноситься до всіх федеральних, стейтових чи міських проєктів, фабрик, публичних місць та мешканевих резиденцій.

ХОЧУТЬ, ЩОБ АМЕРИКА ВСТУПИЛА ДО ВІЙНИ.

ВАШИНҐТОН. — Авґуст Линдберґ, далекий своях відомого летуна, та Ґ. Агар, редактор „Луісвіл Курієр-Джорнал", виступаючи на вічу організації „Боротьба за свободу", домагалися, щоб Америка негайно вступила до війни. Вони радили, що посилаючи американські узброєні кораблі до Анґлії, Америка змусить Гітлєра, щоб перший почав воєнні кроки.

ҐЕН. ВУД ПРОТИ УЗБРОЄННЯ КОРАБЛІВ

ШІКАҐО (Ілл.). — Ґен. Роберт Е. Вуд, голова організації „Америка перша", критикуючи домагання президента Рузвелта щодо узброєння американських кораблів, заявив, що „гістерія втягає Америку до війни, подібно як це було в 1917. році". А коли вже Америка опиниться у війні, та анґлійські ґенерали зажадають великої американської експедицийної армії, твердив ґен. Вуд. Він заявив, що він та його організація будуть до самого кінця піддержувати тих членів Конґресу, які „відважно репрезентують становище 80% народу проти активної участи у війні".

ВАШИНҐТОН ЗАДОВОЛЕНИЙ ЗМІНОЮ УРЯДУ В ПАНАМІ

ВАШИНҐТОН. — Усунення про-німецького президента Панами Арнульфа Аріяса та встановлення нового про-американського уряду на чолі з Адольфом де ля Ґвардією, сприняли у Вашинґтоні з вдоволенням. Вважають, що така зміна означає всеціло про-американський курс панамської політики. Це причиниться до кращої стабілізації відносин поміж державами західньої півкулі, а найголовніше, усуне небезпеку в такому місці як Панамський Канал. Такі погляди висказують диплъомати. Одначе департамент стейту є дуже обережний у заявах. Він заперечив поголоски, які поширює німецьке радіо, начебто Злучені Держави Америки інспірували державний переворот в Панамі. Секретар стейту Кордел Гол рівнож відмовився зложити будьяку заяву в справі панамських подій.

НІМЦІ ГОВОРЯТЬ ПРО СВОЇ ВЕЛИЧЕЗНІ ПЕРЕМОГИ І ПРО ЦІЛКОВИТИЙ РОЗГРОМ СОВЄТІВ

Спеціяльний представник Гітлєра, шеф преси, д-р Отто Дітріх, повідомив представників усієї преси, що німецькі війська на совєтськім фронті осягнули величезні перемоги. Совєти вже розгромлені цілком і не здатні до війни. Справді ще короткий час воєнні змагання з їхніми військами будуть продовжатись, але це є однозгідне рішення німецького штабу, що Совєти вже побиті. Німці окружили залізним перстенем поверх міліон війська, що стояло під командою маршала Тимошенка. Те військо так добре окружене, що воно не має можливости вирватись. Найкраща армія, що стояла під проводом маршала Ворошилова, замкнена в Ленінґраді і також не може відограти вже більшої ролі. А армія маршала Будьонного цілковито розгромлена і втікає в переполоху. Коли ходить про український фронт і про армію Будьонного, кажуть німецькі кола, то вона вже не відступає, а просто розбіглась в переполоху на всі боки. Німці поступають так скоро вперед, як тільки їм на це дозволяють їхні машини й довіз всіляких воєнних речей. Сам маршал Будьонний, кажуть німці, вже арештований і мабуть сидить в тюрмі Лубянці.

ЛИХИЙ ПРОВІД І СЛІПА ВІДВАГА.

Німці кажуть, що совєтський воєнний провід був дуже глупий. Це фактично не був ніякий провід, тільки сліпий опір ворогови на кожному місці. Совєтські маршали веліли своїм арміям сліпо наступати на німецькі лінії, або ставити їм опір, деб вони не появились. А цього саме німцям було треба, бо їх завданням було винищення совєтської армії. Совєтська армія, кажуть тепер німці, повинна була постійно перед ними уступати, а вона немов на глум, немов навмисно, робила те, що було потрібне німцям. Совєтський вояк, зате, кажуть німці, виявляв тупу відвагу. Казали йому відстрілюватись, він відстрілювався, казали наступати, він наступав, не розуміючи ні трошки цеї великої гри і маючи резиґнацію до всего.

СОВЄТИ КАЖУТЬ, ЩО ЇХ АРМІЇ СТАВЛЯТЬ ОПІР

Совєтські звідомлення, хоч заповідають тяжкі часи, проте говорять, що їх армії успішно відбивають німців. Вони кажуть, що їх війська далі ставлять сильний опір німцям біля Вязми і Орла, та завдають німцям великі втрати.

БЕЗКРОВНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ В ПАНАМІ ТА ВТЕЧА ПРЕЗИДЕНТА АРІЯСА

[illegible] свого президента Арнульфа Аріяса, якого вважали, що він був про-німецького наставлення. Два дні передтим Аріяс заборонив узброювати панамські торговельні кораблі, твердячи, що це противиться принципови невтральности. З цього не були вдоволені інші члени уряду, тому постановили усунути Аріяса. Та він, мабуть довідавшися про це наперед, втік літаком до Куби. На чолі нового панамського уряду станув Рікардо Адольфо де ля Ґвардія, який зараз вниарештував всіх здогадних прихильників Аріяса. Ця революція обійшлася без жертв.

ДАЛЬШІ РОЗПІЗНАНІ ЖЕРТВИ НКВД НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — З наспілих зо Західної України інформацій, устійнюється дальші імена осіб, що були вимордовані дикими садистами з НКВД. Ось ці імена українців:

649 Українців Закатовано в Золочеві

— Зпоміж нечуваним способом закатованих 649 українців у золочівській тюрмі та замку, розпізнано таких українців: Романів Роман, Паламар Василь, Коренецький Іван, Гавричанський Евген, Калинович Мирон, Галатин Роман, Струсевич Юліян, Добак Іван, Гаврис Михайло, Кухар Михайло, Прислопський Лев, Дзендровський Володимир, Сенденцький Семен, Йойко Лідо, Корн Роман, Шелюк Петро, Шандро Володимир, Сабат Юліян, Волинець (імя?), Словіцький Петро, Словіцький Дмитро, Садовський Богдан.

Жертви з Почап і Соколівки

— Із Почап закатували чекісти таких громадян: Почапського Петра, Оленчака Василя, Оленчака Павла, Федчишина Евгена, Дудого Володимира, Сербу Романа, Гавриса Володимира; із Соколівки згинули: Кузик Ярослав; із Шіяків, Гупаловський Михайло, Мока Іван; із Новосілок: Яримович Роман, Чучман Андрій, Цельник Онуфрій, Бойко Григор, Мулрий Михайло, Гупаловський Іван, Баран Володимир, Микола Хміль, Борщовський Василь, Павлишин Павло, Довбас Яцко, Фіґура Петро.

У Миколаєві над Дністром

— Серед численних жертв енкавудистів замордованих за містом у ліску біля Демні, людє розпізнали серед забитих: д-ра Володимира Здевського, адвоката, організатора Миколаївщини; д-ра Гриня Гонтарського, нотаря; Володимира Сподаря, управителя школи в Розвадові; Степана Заневича, б. старшину УСС; Степана Заварина, телефоніста; Івана Гольдербавма, кол. десятника УСС, та його брата Гриця з Дроговижа; Івана Харчишина, кооператора з Роздолу та Фика Данила, кооператора Пісочної.

НІМЕЦЬКІ БРАНЦІ. — Відділ німецьких вояків, захоплених у полон російськими. Російський цензор подав цю світлину до публікації як доказ, що не лише німці беруть бранців.

ПОВОРОТ АМЕРИКАНСЬКОЇ І БРИТІЙСЬКОЇ МІСІЇ З МОСКВИ

ЛОНДОН. — Обі диплъоматичні місії, американська і британська, повернулись з Москви, де вони наражджувались над помічю Совєтам. Представники обох місій висказували думку, що Совєти будуть ще довгий час воювати з німцями, бо навіть колиб німці захопили Москву і дійшли до Уралу, то й тоді совєтські війська зможуть далі ставити опір. Таке їм говорили совєтські представники. Вони казали, що Совєти вже давніше побудували на сході ріжні промислові центри, які будуть в змозі засобляти східні армії в потрібні продукти. Зрозуміло, що це поставить совєтську армію в прикре положення, але довгі комунікації завдаватимуть чимало клопоту також німцям. Найбільшою небезпекою в такім положенні буде це, що німці готові відтяти шлях для британсько-американської помочи через Іран.

З другого боку британські кола рахуються і з найгіршим, а саме, що Совєти будуть цілком розгромлені і вийдуть з війни. Такий стан на довший час відтягнув би наїзд аліянтів на континент, та продовжив би війну. Але в ніякому разі розгром Совєтів не заставить Британії шукати мира. Британські кола нагадують, що можливість захоплення широких совєтських просторів з боку Гітлера вже давно передбачив Чорчил і вже тоді заявив, що Британія буде далі провадити війну. Якби не закінчилась ця совєтсько-німецька війна, вона вже завдала німцям великі втрати і дала змогу британцям краще узбройтись. Коли Британія не скапітулювала по Дюнкірку, вона тимбільше не зробить цього тепер.

ДАЛЬШІ РОЗСТРІЛИ ЧЕХІВ.

ПРАҐА. — Німецька влада розстріляла чергових 17 чеських провідників за орґанізування повстання і саботажів. Водночас німецький „протектор" чехів, Гейдріх, видав проклямацію до чеського народу, кажучи, що він не хоче завдавати прикрощів чехам своїм розпорядком не появлятись на вулицях по 9. год. тому великодушно зносить цей розпорядок. Але, каже він, якщо чехи знов захочуть робити якісь виступи проти німецької влади, то він тоді ще жорстокіще поступить з ними.

ЯПОНІЯ ХВИЛЮЄТЬСЯ.

ТОКІЮ. — Японська преса далі веде гостру кампанію проти Британії і Америки. Вона говорить, що німецько-совєтська війна добігає свого кінця і саме тепер час для Японії щось зробити. У рвязку з тим преса починає говорити, що Сибір і Тайлянд повинні увійти в сферу японських впливів. В тій кампанії, одначе, замітне це, що японці вже тепер не говорять, що заборона вивозу всякої газоліни з британських, американських, чи голядських посілостей, буде тотожна з виповідженням війни Японії. Японська преса тепер зовсім що інше говорить, а саме, що без тої газоліни Японія обійдеться, бо вона має належну скількість давних запасів.

ВОЛИНСЬКА „ПІДОКРУГА".

ЛОНДОН. — Нешенел Прес Сервис принесла вістку, що німці створили на Волині адміністраційну „підокругу" і прилучили її до Східної Галичини, яка, знов, вже є влучена до польського ґенерального ґубернаторства. Українські селяни, говорить та новинка, не звертаючи уваги на німецьку заборону зносити колективи, сами поділились широкими колективними ланами. З цієї причини німці мають з волинянами чимало клопоту і тому створили з них окрему „підокругу". Її столицею є Луцьк.

ПОЛІТИЧНІ ТЕРТЯ СЕРЕД ПОЛЯКІВ.

ЛОНДОН. — В Лондоні відомий польський публіцист Цат-Мацкевіч почав видавати політичний місячник, який носитиме назву кожного першого місяця, в якім він буде виходити. В першім числі цього місячника за жовтень, Цат-Мацкевіч говорить, що він стоїть в гострій опозиції до політики польського уряду в Лондоні і буде його нещадно поборювати за його угоду з Совєтами. Та угода крайно шкідлива для Польщі, каже він. Також гостро виступає проти того, щоб в Польській Раді Народовій були заступлені жиди. Він каже, що таке положення ставить в упривілейоване положення жидів супроти українців, бо останні не мають там ніяких представників.

АНҐЛІЙЦІ ЗАДОВОЛЕНІ ПРОЄКТОМ ЗБРОЄННЯ КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН. — Анґлійська публична опінія приняла радісно вістку, що президент Рузвелт поставив домагання до Конґресу, аби той повалив невтральностевий закон і дозволив американським кораблям узброюватись. Анґлійці назагал, думають, що ця постанова справді ще не втягне автоматично Америки до війни, але значно її зблизить до неї.

НІМЦІ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ГОЛЯДЦІВ.

ЛОНДОН. — Голяндська газета „Фрій Недерлянд", що виходить в Лондоні, написала що німецька окупаційна влада в Голяндії подала гостру перестрогу голяндським газетам, щоб вони не управляли в себе закритого ґазетного саботажу. Як тільки в Німеччині зайде якась важна подія, як Гітлер побачиться з Мусолінім, або німецькі газети принесуть звідомлення про великі перемоги, зараз всі голяндські газети на найважнішім місці, там де повинні видніти ті звідомлення, поміщують фотографії псів. Це вже кілька разів повторялось і тепер німці гостро перестерегли голяндців.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Theree months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЛИСОМ ПІДШИТІ

З численних кореспонденцій з Канади, що їх ми містили в нашім часописі, мали ми нагоду пізнати, що як канадійське громадянство так і урядові чинники задивляються дуже розумно на большевизм та не дають себе ніяк баламутити споводною большевицькою „симпатією" з Великою Британією і Канадою. Виходить, що большевикам не помагають вигуки за перемогу Британії й Совєтського Союзу, бо ніхто не вірить, щоб большевики бажали Канаді, Великій Британії й демократіям справжнього добра. Навпаки, кожний переконаний, що для большевиків Канада і Велика Британія не є „батьківщиною", як це вони пробують тепер представляти, бо справжньою їхньою батьківщиною є СССР і йому одному вони служать вірно. А що так є, на те є ціле море доказів, яких не треба тут повторювати, бо про них уже нераз була мова.

Ось так само треба ставитись до большевиків теж і нам тут в Злучених Державах Америки. Нашу допомогу Совєтам для перемоги над Гітлером мусимо розуміти в подібний спосіб, як розуміють канадійці свою допомогу. А ця допомога, як бачимо, має точно означену ціль, але поза неї не сягає. Нова „приязнь" зо Совєтами цілком не зводить британців з їхнього шляху в відношенню до комуністичної зарази. Вони дуже добре бачать, як тепер большевики хотілиб використати „конюнктуру" і знову влізти в ріжні організації та набрати впливу, щоб зачати знову розкладати суспільство, а в даний момент звернутись і проти держави, як це буде їм вигідне і якщо прийде такий приказ з Москви.

Нам здається, що в Америці глядять на большевиків так само як у Канаді. Щодо цього є хиба тільки біда з ріжними „ґрупами слов'янського походження, бо до них большевикам лекше дістатись через їхне, політичне невироблення. Крім цього хитрі большевицькі аґенти стали тепер великими „словянофілами" і вживають того „трику" для вербування ріжних русофілів для ратування „святої Руси" і збирання на це фондів. При помочі цього підступу вони знову влізають у ріжні орґанізації, щоб там ширити комуністичну пропаґанду. Очевидно, що як у Канаді вони не бачили ніякої „святої війни", коли з Гітлером боролись світові демократії, так і в нас побачили вони справедливу війну аж тоді, коли Гітлер пішов проти Сталіна. Отже про Сталіна їм іде і про большевизм, а не про що інше. Не ратують вони ніяких словян, а тільки хотілиб держати словян у комуністичній неволі. Ніякої демократії вони не боронять, бо вони є проти неї. І не збирають допомоги на перемогу демократій, а тільки на перемогу большевизму. Ося це є їхнє справжнє внутрішнє переконання, а всьо інше, це обман, на який думають ловити несвідомих й легковірних.

О. Івах.

Канадійці, Що Гідні Подиву й Наслідування

(З Канади для „Свободи").

Добре, щоб українці знали про своє життя. Та вийде їм на користь, коли будуть цікавитися теж і життям інших народів. От, наприклад, живе в Канаді понад 20 тисяч канадійців ісляндського походження. Їх варто пізнати, бо вони не тільки гідні подиву, але й наслідування. Ісляндські пересельчани вперше заїхали до Канади 1873 р., та вже за 68 літ своєї господарки в Канаді видали не тільки десятки вчених та визначних громадян з кожної ділянки життя, але й створили високої якости канадійсько - ісляндську літературу. Одного із канадійсько-ісляндських поетів, Степана Г. Стефанссона, визнають не тільки ісляндські критики, але й деякі британські та канадійські (наприклад, проф. Ватсон Кіркконнел) чи не найбільшим канадійським поетом взагалі.

Самих українців у Канаді є три рази більше як всіх ісляндців на цілому світі, бо Ісляндія має тепер тільки коло 120 тисяч населення. А в в Канаді є всіх канадійців ісляндського походження тільки трохи більше як 20 тисяч, з яких понад 6 тисяч живе в самім місті Винніпеґу. Та найбільше ісляндське містечко в Канаді — це Ґімлі. Навколо нього живе теж багато українських фармерів. Ісляндським пересельчанам сподобалася та околиця, бо припирає до озера Винніпеґ, де вони, як заводові риболови, можуть ловити рибу на продаж. Знову українським хліборобам з України сподобалися дооколичні землі та ліс.

Ще від 1886 р. виходить у Винніпеґу ісляндський часопис „Геймскрінгла". Є ще й другий часопис „Леґберґ", що виходить від 1888 р. Виходило й ще виходить в ісляндській мові теж і кілька журналів. І власне канадійсько-ісляндські часописи й журнали завжди присвячували чимало місця і для ісляндських поетів та повістярів. Але вийшло теж багато окремих книжок з віршами канадійсько-ісляндських поетів. Наприклад, самих віршів Стефана Г. Стефанссона, що писав тільки по ісляндськи, але на канадійські теми, вийшло 5 грубих томів, кожний том від 240 до 330 сторінок. Вийшло й два грубі томи віршів поета Кристина Стефанссона. Самих визначніших канадійсько-ісляндських поетів, що писали тільки по ісляндськи, проф. Кірккнонелл начисляє 13. Дрібніших є багато більше. І треба памятати, що отих 13 визначних канадійсько-ісляндських поетів, яких проф. Кіркконнелл називає у своїй книжці перекладів „Кенедіен Овертонс", то не от собі звичайні віршописці. То поети в дійснім значінню. Найвизначніший повістяр, що пише по ісляндськи, — то Йоган Маґнус Бярнасон. Канадійсько-ісляндська повістярка, що пише вартісні повісти в анґлійській мові, то Лора Ґудман Салверсон. У повісті „Серце Вікінґа" (Ди Вайкінґ Гарт) вона описала життя перших ісляндських пересельчан у Манітобі. Таку саму прислугу зробила вона норвезьким переселенцям у повісті „Чорний Ткач" (Ди Дарк Вівер). Пише вона й багато інших історичних повістей.

Взагалі можнаб дуже багато написати про життя й поступ канадійських ісляндців, і то на те, щоб можна з гідного прикладу і собі дечого доброго навчитися. А власне всі народи скандинавського походження, а між ними й ісляндці, заслугують на подив за їх велику творчо-культурну здібність. Де тільки осілися на американськім суходолі голяндці, шведи, норвежці, данці та ісляндці, там можна запримітити дуже доцільну працьовитість населення, скорий поступ матеріяльний та прояву високого культурного рівня. Тими всіми прикметами відзначаються й канадійські ісляндці. Тому зазнали великої ласки в канадійського уряду. Діждались уже бачити й одно- [illegible] ді. Це адвокат Торсон.

А в чім ціла тайна надзвичайних успіхів канадійських ісляндців?

В тім, що **в ісляндців існує з давен давна дуже велика пошана до письма та науки.** Навіть і найбідніший ісляндець старається засвоїти собі якнайбільше науки та зробити з неї добрий ужиток.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

З ГОЛОСІВ ПРО УКРАЇНУ Й УКРАЇНЦІВ

„Німеччина й Україна"

Лондонський двотижневик **„Фрі Юроп"** з дня 19. вересня 1941 р. містить довшу статтю про відносини між Україною й Німеччиною, яку передаємо в скороченню для інформативних цілей. Її автор, Джозеф Кальмар, пише про дволичну гру німців у відношенню до українських визвольних змагань. Він згадує про це, що Київську Державу заснувала скандинавська родина Руриків, які й дали початок нинішній Україні. Згадує також, що Україна черпала свою цивілізацію головно зо західньої Европи, тоді, коли властива Росія жила візантійськими впливами.

Про зазіхання німців на Україну пише Кальмар ось так:

„Підчас московсько - турецької війни в 1789—1790 український шляхтич Капніст удався до ґрафа Е. Ф. фон Герцберґа, канцлера Фридерика Вільгельма II., пруського короля, та просив його помочі для „визволення України з московської тиранії". Відповідь Герцберґа була і є далі дуже знаменною для української політики Німеччини. Він сказав, що на випадок прусько - російської війни „Україна повинна робити все, що є в її силі, щоб одержати допомогу Прусії". До цеї війни не прийшло, але зацікавлення Німеччини Україною не устало.

„Коли за часів Бісмарка московський імперіялізм стремів до захоплення Константинополя, німецький фільософ Едвард фон Гартман надрукував в журналі „Ді Ґеґенварт" (1887) статтю, інспіровану Бісмарком, в якій заявлявся за створення Київського Князівства. На ділі Бісмарк ніколи не думав творити таке князівство, але хотів протиділати московським аспіраціям відносно західніх словян та перехилити русинів в Галичині на московську сторону й відтягнути їх від ідеї незалежної України.

„Безпосередньо до свого нападу на Росію, німці піддержували фікцію, що вони хочуть створити незалежну Україну, яка малаб бути частиною ними орґанізованої нової Европи. Цілі роки Гітлер держав петенціяльних Квізлінґів не длятого, щоб вони перебрали владу на Україні по її здобутті, але на це, щоб запевнити собі піддержку українців для німецьких цілей. По розбитті Чехословаччини вони позволили о. Волошину на кілька днів побавитися омаком, що карпато-укрнаїнська територія стане зародком всеукраїнського обєднання. Але ця миляна банька тріснула, коли мадяри окупували Карпатську Русь, проголосили „Січ" нелеґальною та забрали від країни всі ці здобутки, якими вона тішилася за часів автономії під Чехословаччиною.

„Наступними жертвами німецьких обіцянок були волинські та галицькі українці, які в противенстві до поляків, тішилися тими самими правами, що німці та мали деякі привілеї. До найголовніших тих привілеїв належали українські леґіони, до яких записувалися українці з тою думкою, що вони будуть завязком будучої національної армії. Але німці трактували їх як гарматне мясо. Провідник ОУН, Андрій Мельник, зрозумів цю гру та пішов до Риму (Европа стала дуже малою). Як досі відомо, німці не закликали його назад. Але вони мають іншого попутчика для „визволення України" — 70-літнього ґенерала Павла Скоропадського, б. царського ґвардиста. В 1916 р. Скоропадський вніс до царя меморандум, в якому відкинув проєкти на створення української автономії. В 1918 р. цей самий ґенерал, щоб зберегти свої маєтки на Україні від поділу їх між безземельних селян, відкрив своє українське серце, та дав вибрати себе німцями головою партії, яка при їх помочі вигнала соціял-революційну Раду від влади, та позволив вибрати себе „Гетьманом України". Ця партія „Хлібороби" могла прийти до життя на Україні лиш тому, що така московська інституція як „мір", сільська комуна, зближена до комунізму, не існувала на Україні. В „Малоросії" 95% землі було в приватних руках, а у Великорсії лиш 5% приватною власністю. Коли проти Скоропадського повстали всі крім „Хліборобів", бо навіть німці не довіряли йому, бо знали, що він домагався від ґенерала Табуї французької інтервенції на Україні, його становище зробилося дуже критичним головно тоді, коли німці програли на західньому фронті.

„Німці покинули й тепер Скоропадського, якого уживали для розпалення українського націоналізму так довго, як довго він був звернений проти Польщі й Росії. Німці можуть зужити іншу українську ґрупу, т. зв. Український Уряд Симона Петлюри, який по московсько - польській війні виеміґрував до Парижа. По вбивстві Петлюри в 1926 р. Вячислав Прокпович приняв титул „президента Української Республики", Андрій Лівицький став „премієром міністрів", а Олександер Шульгин — міністром заграничних справ". Останні відомости, що приходять з Німеччини, вказують, що німці підібють Україну, то на її чолі стане д-р Ляш, теперішній ґубернатор Східньої Галичини. Нема вже мови про незалежну Україну".

В дальшому автор розписується про евентуальні користи, які дасть німцям Україна, й приходить до висновку, що маючи Україну, німці зможуть провадити ще довгу війну.

Польські урядові чинники співають інакшої...

Польські офіційні чинники в Лондоні є дещо іншого погляду, ніж Дж. Кальмар. Ось П. І. Ц. **(„Польський Інформаційний Центр"),** як подає польсько - американська преса, пише п. з. „Українська політика Гітлера" між іншим таке:

„Від трьох тижнів німецька преса в Польщі містить спеціяльні статті, які вказують, що Берлін починає наново провадити активну українську політику. Німецькі окупаційні власти згодилися на розширення Української Національної Ради, управи міст і сіл переходять в українські руки, а що кілька днів появляються нові українські щоденники та тижневики, видавані за згодою та попертям німців. Чи ці факти вказують на це, що Гітлер задумує творити українську державу?

„Загально панує переконання, що Гітлер рішиться на розбір Росії й з дня на день очікувано вісток про створення німцями незалежних держав як України, Литви, Латвії, Евтонії й Білоруси. Коли ходить про Україну, то такі здогади ще найбільш узасаднені. Від довшого часу Берлін гарячо опікувався українською ірредендою, зверненою проти Польщі й проти Росії. Багато молодих українських провідників сиділо в Берліні та звідтам за німецькі гроші кермувало терористичною акцією. Молодий український націоналзм звязався з Німеччиною союзом на життя й смерть. Ціла орґанізація того руху була просякнута ідеольоґією та методами гітлеризму. Молоді українські діячі співпрацювали з інститутом Гавсгофера та з Розенберґом, що як експерти кермували німецькою східною політикою. Берлін не щадив ні трудів ні гроша для піддержки того руху, яким кермував полк. Коновалець під загальним проводом Скоропадського. Дня 18. листопаду 1939 р. ґубернатор д-р Франк приняв українську делеґацію в Сяноці і заявив в імені Гітлера, що його стремління буде „звільнення цінного українського народу з польського ярма".

„Всупереч всяким передбачуванням, німці аж до кінця серпня 1940 р. показували досить значну вздержливість в українській справі та не спішилися її розвязувати як першу зважних в східній Европі. Згодився вправді на поширення Української Національної Ради, яка під проводом проф. Кубійовича з краківського університету, працює на засадах провідництва. Коли однак українці зажадали творення української армії, Берлін відповів:

(Докінчення на стороні 3-тій)

Д. ІВ. ҐРУШКА.

ДВІЧІ ОХРЕЩЕНА

Повість з часів кріпацтва.

(28)

— А я тобі, стара, привіз помішницю. Тілько глядіть мені, живіть у добрій злагоді! А тобі стара ось що скажу: шануй Мотрю як рідну дитину, бо вона сирота, а за сироту Господь наказує у троє.

— От це вже не твоє діло до нас мішатись, — весело озвалась Мокрина, — я наперед бачу, що ми з Мотрею як обвикнемо, то й звікуємо разом. — І схопивши її за поперек як подругу потягла у хату.

XVIII. Хрестові сестри.

Поселившись у Кулаків Мотря трохи обвикла і Мокрина Михайловна стала зовсім іншою, за тим, що Мотря була проворна; вона не ждала, доки загадають їй роботу, а завжді сама її знаходила. Та й сам Трохим Трохимович, бачивши що його жінка стала зовсім іншою, не знав чим її і догодити.

У неділю опісля обіду Мотря упоравшись з посудою вийшла під хату і зажурилась.

— Тиб, Мотре, пішла погуляла — сказала писарка. — А то ти занудишся. Тут хутір, а ти мабуть не привикла на хуторі жити, то воно тобі й скучно..

— Ні, паніматко — одповіла Мотря — мені нічого, тай куди я піду, коли я тут нікого не знаю.

— А я хотіла тебе з собою взяти до сусід, щоб хоч трохи провітрити. Ходім зо мною до Очеретьків, хоч знати меш, де їх хутір.

— Про мене, чи йти, то й іти. — І вставши з призьби пішла з писаркою до Очеретькового хутора.

Горпина упоравшись з обідом розіслала під берестком у холодку ліжник і сиділа з дитиною, а Петрусь сівши на хмизину верхи бігав біля неї вибрикуючи.

— Не бігай, а то упадеш — гримнула на нього Горпина. — Біжи он краще перестрінь тітку писарку та проведи від собак — сказала вона йому показуючи на писарку. І Петрусь хвиснув батіжком свою хмизину і пустився бігти до них.

— Здоровенькі були, кумо! — привитала писарка підійшовши. — З неділею будьте здорові.

— Спасибі, сідайте та спочивайте.

— Та ми й дома тілько те й робимо, що сидимо. А отсе я кажу Мотрі: Ходімо до куми, хоч я покажу тебе сусідам, а то от уже третя неділя як у нас, а дальше воріт і шляху не знає.

— А чому не прийдеш? — спитала Горпина Мотрі. — Прийшлаб коли, посиділа, а то ти занудишся.

— Я не дуже охоча до гулів — одповіла Мотря.— От як би у нашої паніматки були діти, то я з двору не пішлаб. Я так люблю дітей, що здається її не відходилаб від них.

У ту мить Петрусь підбіг на хворостині став рядом з Мотрею.

— Як тебе звати? — нахилившись до нього спитала Мотря.

— Петрусь! — одповів той не вимовляючи р.

— От молодець! А насіння тобі дати? Є у тебе кишеня? — допитувалась вона у хлопця і тихенько обхопивши почала голубити.

— Є, одповіло хлопя підставляючи кишеню. І вона насипала йому насіння.

— От ти й думай — сказала Горпина усміхаючись — зараз і породались. А він у нас не дуже балакучий, а з тобою бач який сміливий.

— Тітко! Дайте мені дитину — прохала Мотря — я трохи поняньчу й погуляю з ними.

— Як знаєш. Тільки не заходь далеко, будемо полуднувати.

— Петрусь! Ходім гуляти — покликала вона хлопця. Петрусь скочив на свою хмизину і пустився з Мотрею навзаводи у леваду.

Увійшовши в хату Горпина з писаркою посідали до столу, а незабаром з повною мискою меду в хату увійшов Іван.

— Що це ви так сидите? — промовив він до Горпини. — Тиб знайшла чим тугу розігнати, а то ще поснете.

— Та де тобі поснемо? Ми отсе балакаємо з кумою про їх нову наймичку, що яка вона приятна людина, прямо не вспієш з нею забалакати, як тебе так і тягне як до рідної. Ти глянь, коли це було, щоб наш Петрусь підійшов до кого, а до неї просто як до рідної матери, і не відходить від неї.

— А деж вона?

— Взяла Яринку і його й побігла у леваду. Мені — каже, не треба нічого, аби дітей няньчити.

— Значить, добра душа, коли до неї діти линуть! А ви думаєте — діти не чують? Якби не так!? Ви візьміть от хоч би собаку; що воно? Німий пес! А він аби до кого не підійде, значить, він нюхом чує, де добрий чоловік, а де лихий. А тож дитина. У Бога є багато де чого такого, на що ми тільки дивимось та дивуємось, а зрозуміти того не зрозуміємо.

Доки Іван балакав, Горпина поставила настіл грахвин з настойкою, нарізала паляниці, поставила миску пирогів і миску з медом.

— Сідайтеж, кумо, до столу, та перекусимо чим Боч паслав, а я піду гукну на молодицю. — І Горпина вийшла з хати.

— Так вона сама прийшла найматись? — спитав Іван. — Звідкиж вона?

— Та далебі цего таки й не докажу. Старий казав, що чи зпід Києва, чи зпід Переяслова, не знаю. Зоставшись сиротою від батька й матери, вона по наймах і виросла. А тепер, каже, я так до вас привикла, що й до віку вас не кину, хоч і не платіть нічого.

— Є, кумо, такі сироти на білому світі, що зоставшись одно як билина в полі, прихилиться до кого і готове сердешне за того душу віддати.

(Дальше буде).

ЩО ЗРОБЛЕНО В СПРАВІ ОБОРОНИ

Поміч Англії й СССР.

Голови американської й англійської місій в Москві, Гериман і лорд Біверброк, оголосили спільну заяву в якій говорять, що Злучені Держави й Англія „дадуть советському Союзови всю можливу поміч, якої від них жадає советський уряд". Президент Рузвелт заявив на пресовій конференції, що достава воєнного матеріялу тим краям, які ведуть війну проти держав осі, назагал, розділюється після потреби.

Секретар рільництва, Вікард, сказав на зібранню в Мемфес, Тенесі, що Америка вже закупила для Англії за близько пів біліона долярів поживи. Дещо з того вже вислано в призначене місце. В наступнім році, говорив Вікард, „ми думаємо вислати або закупити для Англії за другого пів біліона долярів". Адміністратор федеральних позичок, Джонс, зробив заяву, що з призначених для Англії $425,000,000, сімдесять пять вже видано на закупно потрібних їй матеріялів. А із $100,000,000 позички даної американським правительством Амторгови на закупно в Америці потрібних СССР річей, $20,000,000 вже пішло в обіг.

Міжнародня кооперація після війни.

Промовляючи недавно на річній конвенції стоваришення американських правників, член Найвищого Суду Джексон заявив, що для того, аби на світі панував мир, то Америка, при кінці війни: „або мусить кинути силу свого впливу на міжнародню кооперацію вдержання на світі спокою, основаного на законах, або перетягнати світ в розбудованню своєї мілітарної сили". Траґедія й іронія теперішнього становища Злучених Держав лежить в тім, що Америка, яка не хотіла належати до Ліґи Націй тому, що Ліґа в разі війни мала уживати економічних санкцій. Тепер Америка сама уживає економічних санкцій проти пів світа. Робить це тому, щоби виграна була по тій стороні, яку попирає Америка.

Контроля інфляції.

Адміністратор контролі цін, Гендерсон, заявив недавно в Ню Йорку, що в Америці дається відчувати „нерегулярне піднесення цін", від яких починається інфляція. Якщо такі річи не припиняться, сказав Гендерсон, то це може гальмувати справу озброєння країни і індустрію взагалі, бо тоді основним питанням може стати не потреба покупців, а те, за яку ціну торговець схоче дану річ продати. Гендерсон заявив, що як ціна на потрібні громадянству річи подвоїться, то разом з тим на половину впаде вартість асекураційних поліс, ощадностей, пенсій і всього іншого.

Секретар скарбу Моргентав сказав на зібранню в Шікаго, що булоб добре, якби ті люди, що дістали підвижку заробітної платні, не тримали гроші в хаті і не тратили їх непотрібно, а щоб купували за них марки і бонди оборони. Він заявив, щоб ті фабриканти, які дають своїм робітникам бонус, давали їм замісць грошей марки і бонди оборони, а це тому, що гроші з того є призначені на оборону краю.

Для того, щоби не допустити до інфляції, президент скоро зажадає, щоби конгрес поширив „сошел секюрити" на 80,000,000 людей. Кажуть, що підвищення податку від заробітної платні також дещо причиниться до здержання інфляції, бо витягне з обігу додаткові гроші.

Податки.

Промовляючи на зборах в Шікаго секретар скарбу ще сказав, що видатки на оборону краю є „недостаточні" і для того піднесення податків в 1941 році дало „добрий початок", але не аж такий добрий, щоби було можна спинити інфляцію і запобігти неоправданому доходови з продукції воєнного виробництва. Загально говориться, що Америка хоче стати арсеналом демократії, але мало хто знає, що Америка видає на оборону всього 16% свого доходу; тільки 30% фабричних продуктів і 20% сирівцю.

Податкове бюро зробило заяву, що кожний продавець, який буде мильно представляти своїм покупцям нові федеральні податки в такий спосіб щоби одурити покупця і піднести ціну на продуктах, буде строго караний. Кожний повинен знати, що ніхто не має права скидати податки на плечі покупця.

Треба поширити продукцію.

Директор державної установи, яка розділює контракти на замовлення воєнного виробництва, Одлом апелює до власників малих фабричних заводів, щоби вони також брали участь у воєнній продукції, якщо мають до того відповідне приміщення і машинерію. Він каже, що великі фабриканти повинні ділитися воєнними замовленнями з малими фабрикантами, бо малі фабричні заводи можуть бути замкнені з браку сирівцю, що тепер йде на воєнне виробництво. Секретар фінансового відділу ОПМ, Б. Д. Неш, сказав на зібранню банкирів в Шікаго, що представники його відділу в ріжних місцях Злучених Держав готові давати банкирам поради відносно того, в яких місцевостях, з якими засобами і на яких підставах менші фабриканти можуть взяти участь в продукції воєнних матеріялів на оборону краю. ОПМ має коло 2000 філій в Америці.

Підсекретар воєнної фльоти, Форстал, дав приказ, щоби місцеві представники американської фльоти старалися розділювати замовлення для фльоти серед маленьких фабрикантів.

Поширення варстатів праці.

Секретарка департаменту праці, Перкінс, подає до загального відома, що число заводових робітників в Америці в серпні цього року є на 3,640,000 більше ніж в серпні минулого року. В серпні 1929 року число дійшло тільки до 1,166,000. Всіх фабричних робітників числять на 39,542,000. Секретарка департаменту праці заявляє, що найбільше запотребування робітників є в індустрії консервування овочів і городовини.

ОПМ також видало заяву, що на його поручення вісімнадцях сот малих контракторів приняло до праці два з половиною міліона людей. Доблю Пі Ей каже, що вона тепер привчає нефахових робітників до воєнного виробництва в 24 стейтах. Вона зорганізувала курси для нефахових робітників в 72 містах Злучених Держав.

Адміністратор федерального „секюріті", Мікнат, каже, що тепер є великий брак тих робітників, які мають в руках такий фах, що можна його ужити при виробництві воєнних матеріялів. Він каже, що тепер таких фахів є 514, а в листопаді цього року брак фахових досвідчених робітників дасться відчути ще в додаткових 38 індустріях.

Кораблі.

Команда американської фльоти оголосила, що від першого вересня до третього жовтня цього року викінчено будову 27 кораблів. В той самий час розпочато будову 38 нових кораблів. Два нові кораблі винаймлено ірляндському правительству і вони плаватимуть під ірляндським прапором і з ірляндською корабельною службою. Інших три нові кораблі нанято перевозити з Полудневої Америки нітрат до Злучених Держав.

Цивільна оборона.

Департамент справедливости каже, що ОСД і Еф Бі Ай зорганізували в 55 містах курси „цивільної" оборони. Ці курси зорганізовано в тих місцевостях, де є осідок Еф Бі Ай. На курси учащатимуть члени місцевої поліції і інші люди, які сторожитимуть порядку в часі незвичайної потреби. Директор ОСД, Ля Ґвардія, заявив, що 85 шпиталів зорганізували в себе курси для підготовки 100,000 помічниць сестер милосердя, а 153 філії американського Червоного Хреста також мають вже потрібні і корисні курси. Шкільні уряди публичних і парохіяльних шкіл вже укладають підручник, як саме рятувати життя шкільних дітей в разі непередвиденого випадку. Вже організується комітети гашення вогню і другі установи, що можуть бути потрібні в разі небезпеки.

Армія.

Ґенерал Мікнейр, що проводив військовими маневрами в Луїзіяні, зробив заяву, що причиною „многих помилок" підчас маневрів, які армія там робила, були недосвідчені й некомпетентні офіцири. Він радить прочистити армію від таких офіцирів. Чим скорше, тим ліпше.

Секретар війни Стимсон заперечив поголоску, що з причини вивозу до Англії й Росії воєнного матеріялу, будуть знижувати число американської армії. Це неправда. Армії редукувати не будуть. „Наша армія", сказав Стимсон, „має перед собою великі завдання. Вона не тільки мусить боронити край перед ворогом, але й пильнувати тих доріг, якими ворог може закрастися до Америки".

Секретар сказав, що пропорціонально, сила американської армії є ледви 1.4% цілого населення Злучених Держав. Американська армія є тепер така завелика, як були розбиті армії Бельгії і Голяндії.

(Ці інформації походять з урядових джерел. В них є огляд подій за цілий тиждень).

ФЛІС.

УКРАЇНЦІ.—Німецький військовий фотограф зняв фотографію цих людей, як вони виходили зо свого сховку в землі. Він каже, що це українські селяни. Жінка, видимо, не зовсім любила німця. Фотограф післав світлину до Берліну, де її німецький цензор дозволив опублікувати.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Г. Г., Вест Орендж, Н. Дж. — Очевидно, що з найбільшою радістю подамо новинки про наші „молоді сили" чи „молодих професіоналістів". Помістимо і Вашу новинку. Та хочемо додати, що булоб добре при таких новинках подати, чи дана особа належала до яких наших молодечих організацій, чи запомогових, чи брала якусь участь в нашому громадському життю, або, принаймні, чи хоч її родичі є членами яких організацій.

И. Д., Шікаго, Ілл. — Не подобається Вам, що „Свобода" є проти Сталіна і большевиків. Як знаєте, ми завжди були проти большевизму і червоної Москви і теперішне наше становище є тільки продовженням того, що було. Не лякайте нас „президентом", бо наш президент цілком певно глядить на большевицькі вимордовування міліонів людей голодом, чи іншими способами, так як і ми. А американська допомога Советам не є допомогою советському режимови, не є потуранням большевицьким злочинам, доконаним над українським народом, як й іншими народами. А Ви, що ніби маєте українську кров, хочете, щоб ми хвалили Сталіна, що є в очах українського народу — катом і злочинцем. Тільки в такій, затуманеній большевизмом голові, як Ваша, може зродитись таке, що хто не є за Сталіном, той уже є „гітлерівцем". А як Сталін був в спілці з Гітлером, то чим були тоді Ви самі, як не сталінівсько - гітлерівським попихачем! Таке виходило з Вашого власного розумовання. А наше розумування є таке, що український нарід не має бути нічиїм попихачем, а стояти на власних ногах і думати своїм власним розумом. Україна не потребує ні Сталіна, ні Гітлера, ні якого іншого окупанта, а тільки хоче жити на свій лад, своїми силами і своїм трудом, без втручувань Москви, Берліна, Варшави, Букарешту чи Будапешту. А Вам хочеться бути доконче, як писав Шевченко, грязю Москви. Вольному воля... Тільки не вимагайте, щоб і ми лізли разом з Вами в багно.

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. Has the Government set a quota to be raised through the sales of Defense Savings Bonds?

A. No; there is no quota and no time limit. The Defense Savings Program is to be a continuing effort, and both Defense Bonds and Stamps should be purchased steadily and regularly.

Q. Why were the Nation's retail stores asked to sell Defense Savings Stamps?

A. American retailers were not asked—they volunteered through their national organizations to undertake the sale of Defense Savings Stamps on a vast scale.

NOTE:—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at most retail stores.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

З Голосів про Україну й Українців

(Докінчення зо стор. 2.)

— „Завчасно, покищо зорганізуємо міліцію та культурну автономію України". Далі польські інформанти твердять, що ще досі Німеччина не рішена, як поступити з Советським Союзом, та що рішиться на поділ Советського Союзу, а тоді й на творення „німецької України" тільки тоді, як не знайде прихильности серед московських мас.

Коби більше таких голосів!

„Ню Йорк Таймс" з неділі 5. жовтня ц. р. містить на редакційній стороні листа відомого литовського діяча з Бруклина, адв. Константина Юрґели, в якому він опрокидує намагання деяких словянських і інших груп творити нову федерацію без участи України. Ось що пише адв. Юрґела:

„Журнал **„Нова Европа"** передбачує середньо - европейську федерацію, яка простягатиметься від Балтику аж по Грецію (перетинаючи Німеччину й Австрію на двоє), під проводом поляків і чехів.

„Словянський Комітет для Демократії" пропонує словянську федерацію, зложену виключно з Росії, а яка засуджує велику українську націю..

„Всі такі пляни є нереальні та звернені виключно проти німецьких впливів. Якщо вони булиб зреалізовані, то вони відновлять давні „тюрми народів", якою була колись Австро-Угорщина, а недавно Польща та Советський Союз. Такий плян далі загрожував би загальному мирови та поневолював би знову українську націю".

В заключенні своєї статті цей литовський діяч пропонує щоб не-словянські народи, не входили до жадної словянської федерації, а „українська нація, щоби була звільнена зпід московського ярма".

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ

ТРАГЕДІЯ ДИТИНИ.—4-літній Чарлс Грінберг, котрому трамвай розторощив одну ногу, в шпиталі в Сан Франсіско, де лікарі сказали його матері, що дитині прийдеться втяти ту ногу.

БОРОТЬБА ЗА МУЖА.

Як в газетах появилася вістка про намірене подружжя між „Терком" Ґріно, відомим зо своїх виступів на диких конях, та Селі Ренд, відомою з її полуначих танців, отся пані виступила публично зо заявою, що вона є нерозведеною жінкою „молодого", з котрим вона взяла шлюб ще в 1933 р.

НІМЦІ ПРОТИ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

У своїх намаганнях знищити всякі залишки незалежности балтійських держав, німці розпочали тепер спеціяльну антибалтійську пропагандивну кампанію. „Данціґер Форпостен" з 4. вересня, б. р. приписує всі цінности естонців „домішці німецької крови" і твердить, що Естонію замешкували від століть німці, пригадуючи часи хрестоносців. Дальше цей німецький дневник завзято виступає проти „естонського шовінізму", кермованого лівими естонськими демократами, що підбунтовують своїх земляків проти тамтешніх німців. Згаданий дневник висказує передовсім негодування на зменшення земної німецької посілости через введення в життя рільної реформи з 1938 року, яка, на гадку цього денника мала за ціль затерти історичні, культурні, етнічні і господарські змагання тої ґрупи населення, що під службою для краю розуміє найвищий приказ. Проте естонський шовінізм ані совєтський режім не змінили, на гадку згаданого денника німецького характеру естонських міст. У Королівці радіостація в спеціяльній авдиції з 8. вересня заатакувала лотишів, з котрих багато мало співпрацювати з москалями в часі тривання совєтської окупації в балтійських краях. У тій авдиції закидувано лотишам також приятельске відношення до Англії в часі независимости Латвії. Лотиші були настроєні проти німців і не ставили спротиву большевизмови, як це зробили фіни, твердив бесідник, грозячи в заключенню гострими карами за кожний прояв „симпатії" до Британії і так званої плютократії, а водночас і за комуністичну діяльність.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

КУПУЮТЬ ДЕРЖАВНІ БОНДИ

ВАШИНҐТОН. — Департамент скарбу повідомляє, що до кінця вересня ц. р. сума проданих державних бондів дійшла до $1,504,411,000. Пересічна продаж цих бондів від того часу, відколи їх впроваджено, виносить кругло $300,000,000 місячно. Сам вересень приніс $232,327,000. Як відомо, уряд пустив ці бонди в продаж 1. травня ц. р.

Продаж бондів серії „Е" — т. зв. „народні бонди", — принесла за цілий той час $571,216,000, цебто більше як одну третину суми всіх проданих бондів. І так продаж цеї серії представляє в поодиноких місяцях наступно: травень — $100,581,000; червень — $102,517,000; липень — $145,274,000; серпень — $117,603,000 і вересень $105,241,000.

Загальна суму за спродані бонди серії „Ф" і „Г" виносила за той самий час $933,193,000, а в поодиноких місяцях так: травень — $249,237,000; червень — $212,010,000; липень — $196,857,000; серпень $148,003,000 і вересень — $127,086,000.

Загальна сума здепонована в департаменті скарбу за всі серії бондів в поодиноких місяцях виносила: травень — $349,818,000; червень — $14,527,000; липень — $342,132,000 і серпень — $265,606,000.

По усуненню жала, яке полишила в тілі бджола або оса, належить приложити в це місце перерізану сиру цибулю, а біль скорше уступить.

ПРОТИ-НІМЕЦЬКИЙ ПОВСТАНЧИЙ РУХ

ЛОНДОН. — Сербський міністер в Лондоні, Мілян Ґроль, заявив, що за час своєї окупації в Сербії німці винищили з місцевого населення 180,000 осіб.

БЕРЛІН. — Німці ствердили, що в останніх кількох днях стратили чергових 46 „саботажистів" в Чехії і Сербії, де є головні осідки повстанчої акції.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Дарахівщина, від. 275., відбудуться в неділю, 12. жовтня, в годині 6. в вечір в сали церковній. Тому, що збори є дуже важні, тож проситься всіх членів, конечно явитись на означений час, щоби дати змогу урядникам полагодити всі справи, які є дуже пекучі. — В. Юрків, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Український Клюб Поступовий, від. від. 70., відбудеться в вівторок, 14. жовтня, в год. 7. ввечір, в гали У. Н. Дому, 181-183 Фліт ул. Кожний член обовязаний прибути на збори, вирівнати свої вкладки і припровадити своїх кревних, або знакомих, щоби їх вписати в члени товариства і У. Н. Союзу. — Стефан Ґнира, предс.; Михайло Самоїл, кас.; Антін Онисик, секр. Адреса секретаря: Anthony Ohysyk, 117 Lake St., Jersey City, N. J.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Трикварталььні збори Тов. Зап. Січи, від. 367., У. Н. Союзу, відбудуться в вівторок, 14. жовтня, в год. 7:30 вечером в галі церковній. Проситься всіх членів явитись на зборах. Контрольний комітет дасть справоздання за третий квартал і є другі важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглости за вкладки та інші належитості. Шановні члени! Чи потреба аж аґента-чужинця, щоби вписав наші діти і наших приятелів до чужинецьких організацій, чи ми вже самі зрозуміємо і постараємося вписувати своїх дітей і своїх приятелів до своєї власної організації! Не відложуймо на завтра — робім днесь. — За уряд Тов. Зап. Січи: Сорохтей, Лиско, Дмитрів.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

БИЗНЕСМЕНІВ ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ, ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

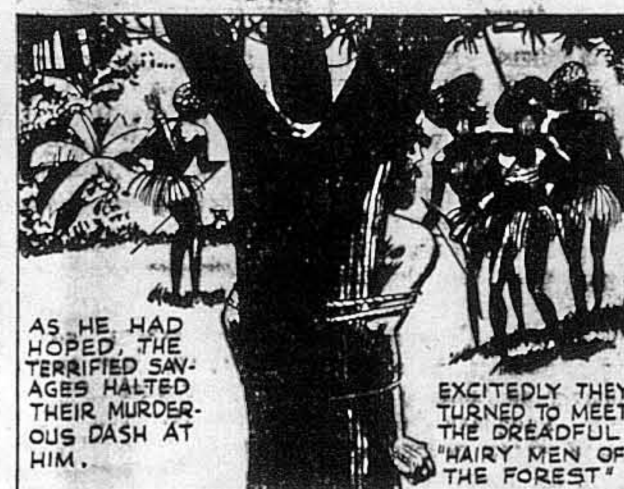
ТАРЗАН, ч. 419. До боротьби.

Малпи уважали Тарзана за пропащого. Але вони порішили бодай якслід пімститись на тих, що сміли відобрати життя панови нетрів.

Тепер вони почали викрикувати такі голоси, на звук яких замлівало серце. Але Тарзан саме радів з оцього роду голосів.

Згідно з його розрахунком дикуни зупинились в бігу і спантеличились. Вони вже не гнались до нього, щоб його замордувати.

В тім спантеличені вони збились до купи і повернулись обличчям до лісу, звідки гнались до них малпи. Тарзан зрадів, думаючи, що ось все буде гаразд.